

BADANIE ZBIEŻNOŚCI SZEREGU

We wszystkich rozwiązaniach a_n będzie oznaczać wyraz ogólny badanego szeregu. Umieszczenie przysłówka „bezwzględnie” w nawiasie oznacza, że wszystkie lub prawie wszystkie wyrazy szeregu mają ten sam znak i zbieżność bezwzględna jest równoważna zbieżności. Symbol DDD oznacza „dla dostatecznie dużych”.

Niejednokrotnie skorzystamy z następujących faktów:

Fakt 1. Niech $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ i $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ będą ciągami liczb rzeczywistych takimi, że

- dla każdego n mamy $x_n \neq 0$,
- $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ jest zbieżny do 0,
- $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ jest zbieżny do pewnej granicy $a \in \mathbb{R}$.

Wtedy $\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + x_n)^{\frac{y_n}{x_n}} = e^a$.

Fakt 2. Dla dowolnej liczby $x > 0$ mamy

$$\log x \leq n(\sqrt[n]{x} - 1) \leq \frac{\log x}{1 - \frac{\log x}{n}}.$$

Oba fakty były zapewne omawiane na ćwiczeniach.

(1) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n[\sqrt{n}]}$

Rozwiązanie. Ponieważ $\forall n$ mamy $\sqrt{n} - 1 \leq [\sqrt{n}] \leq \sqrt{n}$, mamy też

$$\frac{1}{\sqrt{n} - 1} \geq \frac{1}{[\sqrt{n}]} \geq \frac{1}{\sqrt{n}}$$

i

$$\frac{1}{n(\sqrt{n} - 1)} \geq \frac{1}{n[\sqrt{n}]} \geq \frac{1}{n\sqrt{n}}.$$

W szczególności

$$0 \leq \frac{1}{n[\sqrt{n}]} \leq \frac{2}{n^{\frac{3}{2}}},$$

więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n[\sqrt{n}]}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

(2) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1 - n(-1)^n}$

Rozwiązanie. Policzmy

$$a_{2k-1} + a_{2k} = \frac{1}{1 - 2k} + \frac{1}{2k} = \frac{-1}{4k^2 - 2k}.$$

Tak więc

$$\sum_{n=1}^{2k} a_n = (a_1 + a_2) + (a_3 + a_4) + \dots + (a_{2k-1} + a_{2k}) = - \sum_{l=1}^k \frac{1}{4l^2 - 2l}.$$

Stąd ciąg $\left(\sum_{n=1}^{2k} a_n \right)_{k \in \mathbb{N}}$ jest zbieżny do pewnej granicy $g \in \mathbb{R}$.

Teraz

$$\sum_{n=1}^{2k+1} a_n = \left(\sum_{n=1}^{2k} a_n \right) + a_{2k+1} = \left(\sum_{n=1}^{2k} a_n \right) + \frac{1}{2k+2},$$

a skoro $\frac{1}{2k+2} \xrightarrow[k \rightarrow \infty]{} 0$, ciąg $\left(\sum_{n=1}^{2k+1} a_n \right)_{k \in \mathbb{N}}$ także jest zbieżny do g . Dlatego szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1 - n(-1)^n}$

jest **zbieżny**. Jest to zbieżność **warunkowa**, bo

$$|a_n| = \frac{1}{|1 - n(-1)^n|} \geq \frac{1}{n+1}.$$

□

$$(3) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \binom{3n}{n} 7^{-n}$$

Rozwiązanie. Korzystamy z kryterium d'Alamberta:

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(3n+1)!}{(n+1)!(2n+2)!} \frac{1}{7^{n+1}} \cdot 7^n \frac{n!(2n)!}{(3n)!} = \frac{1}{7} \frac{(3n+1)(3n+2)(3n+3)}{(n+1)(2n+1)(2n+2)} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{27}{28} < 1,$$

a więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \binom{3n}{n} 7^{-n}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

$$(4) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \sqrt[n]{1 - \frac{1}{n}}\right)$$

Rozwiązanie. Rozważmy funkcję $f(x) = 1 - (1-x)^x = 1 - \exp(x \log(1-x))$. Mamy

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x)}{x^2} &\stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-\exp(x \log(1-x))(\log(1-x) - \frac{x}{1-x})}{2x} \\ &= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\log(1-x) - \frac{x}{1-x}}{x} \\ &\stackrel{H}{=} -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{-1}{1-x} - \frac{1}{(1-x)^2} \right) = 1. \end{aligned}$$

Ponieważ $a_n = f\left(\frac{1}{n}\right)$, powyższy rachunek pokazuje, że

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{\frac{1}{n^2}} = 1,$$

a zatem szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \sqrt[n]{1 - \frac{1}{n}}\right)$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

$$(5) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2+n}{1+n^2}\right)^p$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n \leq \left(\frac{2n}{1+n^2}\right)^p \leq 2^p \frac{1}{n^p}$$

oraz

$$\left(\frac{2+n}{1+n^2}\right)^p a_n \geq \left(\frac{n}{1+n^2}\right)^p \geq \left(\frac{n}{2n^2}\right)^p = 2^{-p} \frac{1}{n^p}.$$

Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2+n}{1+n^2}\right)^p$ jest **zbieżny (bezwzględnie)** wtedy i tylko wtedy, gdy $p > 1$. □

$$(6) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \sqrt{1 - \frac{1}{n}}\right)$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = \frac{\left(1 + \frac{1}{n}\right) - \left(1 - \frac{1}{n}\right)}{\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n}}} = \frac{1}{n} \frac{2}{\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n}}}.$$

Zatem

$$\frac{a_n}{\frac{1}{n}} = \frac{2}{\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n}}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1$$

i szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \sqrt{1 - \frac{1}{n}}\right)$ jest **rozbieżny**. □

$$(7) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n + 1}{n(n+1)^n}$$

Rozwiązanie. Obliczamy

$$\frac{a_n}{\frac{1}{n}} = na_n = \frac{n^n + 1}{(n+1)^n} = \left(1 - \frac{1}{n+1}\right)^n + \frac{1}{(n+1)^n}.$$

Ponieważ $\left(1 - \frac{1}{n+1}\right)^n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{e}$ i $\frac{1}{(n+1)^n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$, istnieje stała $c > 0$ taka, że

$$a_n \geq c \frac{1}{n} \quad \text{DDD}n.$$

Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n + 1}{n(n+1)^n}$ jest **rozbieżny**. □

$$(8) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3-2n}{3+2n}\right)^n$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = (-1)^n \left(\frac{2n-3}{2n+3}\right)^n = (-1)^n \left(\frac{2n+3-6}{2n+3}\right)^n = (-1)^n \left(1 + \frac{-6}{2n+3}\right)^n$$

W szczególności

$$|a_n| = \left(1 + \frac{-6}{2n+3}\right)^n = \left(1 + \frac{-6}{2n+3}\right)^{\frac{2n+3}{-6} \frac{-6n}{2n+3}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^{-3} \neq 0$$

na mocy faktu 1. Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3-2n}{3+2n}\right)^n$ jest **rozbieżny**. □

$$(9) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^n$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = \left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^n = \left(\left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n}}.$$

Na mocy faktu 1 mamy $\left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{e}$, a więc

$$\left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n}} \leq \frac{1}{2} \quad \text{DDD}n.$$

Zatem

$$a_n \leq \left(\frac{1}{2}\right)^{\sqrt{n}} \quad \text{DDD}n.$$

Dla dowolnego $q \in]0, 1[$ szereg $\sum_{n=0}^{\infty} q^{\sqrt{n}}$ jest zbieżny np. na mocy kryterium całkowego:

$$\int q^{\sqrt{x}} dx = 2q^{\sqrt{x}} \frac{\sqrt{x} \log q - 1}{\log^2 q}$$

(i funkcja $x \mapsto q^{\sqrt{x}}$ jest malejąca). Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^n$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

$$(10) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[3]{3} - 2)^n$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = (-1)^n (2 - \sqrt[3]{3})^n = (-1)^n (1 + 1 - \sqrt[3]{3})^n$$

a więc

$$|a_n| = \left(1 + (1 - \sqrt[3]{3})\right)^n = \left(1 + (1 - \sqrt[3]{3})\right)^{\frac{n(1 - \sqrt[3]{3})}{1 - \sqrt[3]{3}}}.$$

Fakt 2 pokazuje, że $y_n = n(1 - \sqrt[3]{3}) = -n(\sqrt[3]{3} - 1) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -\log 3$, a więc na mocy faktu 1,

$$|a_n| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^{-\log 3} = \frac{1}{3} \neq 0.$$

Dlatego szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[3]{3} - 2)^n$ jest **rozbieżny**. □

$$(11) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (10 - p \sqrt[3]{5})^n$$

Rozwiązanie.

- Dla $p \in]9, 11[$ mamy $10 - p \sqrt[3]{5} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \lambda \in]-1, 1[$, a więc dla takich p istnieje $\varepsilon > 0$ taki, że

$$|10 - p \sqrt[3]{5}| < 1 - \varepsilon \quad \text{DDD}n.$$

W takim razie $|a_n| < (1 - \varepsilon)^n$, a zatem dla $p \in]9, 11[$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (10 - p \sqrt[3]{5})^n$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**

- Jeśli $|p - 9| > 1$, to DDDn mamy $|10 - p \sqrt[3]{5}| > 1 + \varepsilon$ dla pewnego $\varepsilon > 0$, a więc dla $p \in \mathbb{R} \setminus [9, 11]$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (10 - p \sqrt[3]{5})^n$ jest **rozbieżny**.
- Dla $p = 9$ mamy

$$(10 - p \sqrt[3]{5})^n = \left(1 + 9(1 - \sqrt[3]{5})\right)^n = \left(1 + 9(1 - \sqrt[3]{5})\right)^{\frac{9n(1 - \sqrt[3]{5})}{9(1 - \sqrt[3]{5})}}.$$

Teraz $9n(1 - \sqrt[3]{5}) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -9 \log 5$ (fakt 2), a więc

$$a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{5^9}$$

(fakt 1). Stąd dla $p = 9$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (10 - p \sqrt[3]{5})^n$ jest **rozbieżny**.

- Dla $p = 11$ mamy

$$(10 - p \sqrt[3]{5})^n = (-1)^n \left(1 + 11(\sqrt[3]{5} - 1)\right)^n.$$

Tak jak w poprzednim punkcie pokazujemy, że $|a_n| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 5^{11} \neq 0$, a więc dla $p = 11$

szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (10 - p \sqrt[3]{5})^n$ jest **rozbieżny**. □

$$(12) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{(n+1)(n+2)\cdots(n+n)}}$$

Rozwiązanie. Mamy

$$\frac{1}{n+1} \leq a_n \leq \frac{1}{2n},$$

a więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{(n+1)(n+2)\cdots(n+n)}}$ jest **rozbieżny**. □

$$(13) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{n+1}}{(2n^2+n+1)^{\frac{n-1}{2}}}$$

Rozwiązanie. □

$$(14) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt[4]{n^2+n+1})^p$$

Rozwiązanie. Mamy

$$\begin{aligned} \sqrt{n+1} - \sqrt[4]{n^2+n+1} &= \frac{(n+1) - \sqrt{n^2+n+1}}{\sqrt{n+1} + \sqrt[4]{n^2+n+1}} \\ &= \frac{n^2+2n+1 - (n^2+n+1)}{((n+1) + \sqrt{n^2+n+1})(\sqrt{n+1} + \sqrt[4]{n^2+n+1})} \\ &= \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n}\right) + \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}}} (\sqrt{n+1} + \sqrt[4]{n^2+n+1}) \end{aligned}$$

Stąd

$$\frac{a_n}{\frac{1}{n^{\frac{p}{2}}}} = \left(\frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1} + \sqrt[4]{n^2+n+1}} \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n}\right) + \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}}} \right)^p \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{4^p}.$$

Tak więc dla $p > 2$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt[4]{n^2+n+1})^p$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**, a dla $p \leq 2$ jest **rozbieżny**. □

$$(15) \quad \sum_{n=1}^{\infty} n! \sin \frac{\pi}{2^n}$$

Rozwiązanie. Ponieważ dla $x \in [0, \frac{\pi}{2}]$ mamy $\sin x \geq \frac{2}{\pi}x$,

$$a_n = n! \sin \frac{\pi}{2^n} \geq \frac{2}{\pi} \frac{n!}{2^n} \not\xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0,$$

więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} n! \sin \frac{\pi}{2^n}$ jest **rozbieżny**. □

$$(16) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{\sqrt[3]{n^2+1}}}{2^n}$$

Rozwiązanie. Stosujemy kryterium Cauchy'ego:

$$\sqrt[n]{a_n} = \frac{1}{2} 3^{\frac{\sqrt[3]{n^2+1}}{n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2},$$

bo $3^{\frac{\sqrt[3]{n^2+1}}{n}} = \exp\left(\frac{\sqrt[3]{n^2+1}}{n} \log 3\right) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1$. Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{\sqrt[3]{n^2+1}}}{2^n}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

$$(17) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\left(n - \frac{1}{2n}\right)^n}{n^{n - \frac{1}{2n}}}$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = \frac{n^n \left(1 - \frac{1}{2n^2}\right)^n}{n^n \left(\sqrt[n]{n}\right)^{-1}} = \sqrt[n]{n} \cdot \left(1 - \frac{1}{2n^2}\right)^n$$

Wynika stąd, że $a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1 \neq 0$, bo $\sqrt[n]{n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1$ i

$$\left(1 - \frac{1}{2n^2}\right)^n = \left(1 - \frac{1}{2n^2}\right)^{-2n^2 \frac{-1}{2n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^0 = 1$$

na mocy faktu 1. Dlatego szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\left(n - \frac{1}{2n}\right)^n}{n^{n - \frac{1}{2n}}}$ jest **rozbieżny**. □

$$(18) \quad \sum_{n=1}^{\infty} n^3 3^{-\sqrt{n}}$$

Rozwiązanie. Niech $f(x) = x^3 x^{-\sqrt{x}}$. Mamy $f'(x) = 3^{-\sqrt{x}}(3 - \sqrt{x} \log \sqrt{3})$, a więc DDDx mamy $f'(x) < 0$, i funkcja f jest malejąca. Możemy zatem zastosować kryterium całkowe. Funkcja pierwotna dla f jest postaci

$$F(x) = 3^{-\sqrt{x}} \cdot (\text{wielomian od } \sqrt{x})$$

a zatem istnieje skończona granica $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x)$ i szereg $\sum_{n=1}^{\infty} n^3 3^{-\sqrt{n}}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. \square

$$(19) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log(2n+1)}{n^p}$$

Rozwiązanie.

- Dla $p \leq 1$ mamy $a_n > \frac{1}{n}$, a zatem dla $p \leq 1$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log(2n+1)}{n^p}$ jest **rozbieżny**.
- Jeśli $p > 1$, to istnieje $p' \in]1, p[$. Tak więc

$$a_n = \frac{1}{n^{p'}} \frac{\log(2n+1)}{n^{p-p'}}.$$

Stąd DDDn mamy $a_n \leq \frac{1}{n^{p'}}$, bo $\frac{\log(2n+1)}{n^{p-p'}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$. W szczególności dla $p > 1$ szereg

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log(2n+1)}{n^p} \text{ jest } \mathbf{zbieżny (bezwzględnie)}.$$

\square

$$(20) \quad \sum_{n=1}^{\infty} n^{p+q \log n}$$

Rozwiązanie.

- Gdy $q > 0$ mamy $p + q \log n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} +\infty$, a więc dla $q > 0$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} n^{p+q \log n}$ jest **rozbieżny**.
- Dla $q = 0$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} n^{p+q \log n}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)** wtedy i tylko wtedy, gdy $p < -1$.
- Gdy $q < 0$ mamy $p + q \log n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -\infty$, a więc dla $q > 0$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} n^{p+q \log n}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**.

\square

$$(21) \quad \sum_{n=3}^{\infty} (\log(\log n))^{-\log n}$$

Rozwiązanie. Mamy $a_n > 0$ dla wszystkich n i ciąg $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ jest malejący. Możemy więc zastosować kryterium zagęszczeniowe:

$$2^n a_{2^n} = \frac{2^n}{(\log(n \log 2))^{n \log 2}} = \left(\frac{2}{(\log(n \log 2))^{\log 2}} \right)^n$$

Ponieważ $\frac{2}{(\log(n \log 2))^{\log 2}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$, mamy DDDn

$$2^n a_{2^n} < \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

i szereg $\sum_{n=1}^{\infty} 2^n a_{2^n}$ jest zbieżny. Stąd szereg $\sum_{n=3}^{\infty} (\log(\log n))^{-\log n}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. \square

$$(22) \quad \sum_{n=2}^{\infty} (\log n)^{-\log(\log n)}$$

Rozwiązanie. Ciąg $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ jest nieujemny i malejący. Niech $c_n = 2^n a_{2^n}$. Zbieżność szeregu $\sum a_n$ jest równoważna zbieżności $\sum c_n$. Aby zbadać tę ostatnią stosujemy kryterium Cauchy'ego. Mamy

$$c_n = 2^n \frac{1}{(n \log 2)^{\log(n \log 2)}},$$

a więc

$$\sqrt[n]{c_n} = \frac{2}{(n \log 2)^{\frac{\log(n \log 2)}{n}}} = 2 \exp\left(-\frac{(\log(n \log 2))^n}{n}\right) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 2 > 1.$$

Tak więc szereg $\sum c_n$ jest rozbieżny, a więc także szereg $\sum_{n=2}^{\infty} (\log n)^{-\log(\log n)}$ jest **rozbieżny**. \square

$$(23) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \log\left(1 + \frac{1}{n}\right)$$

Rozwiązanie. Niech $f(x) = x \log(1+x)$. Wtedy $a_n = f\left(\frac{1}{n}\right)$. Mamy

$$x \log(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^n}{n+1} = x^2 - \left(\frac{x^3}{2} - \frac{x^4}{3} + \frac{x^5}{4} - \dots\right).$$

Dla małych $x > 0$ szereg w nawiasie jest naprzemienny, a wartości bezwzględne jego wyrazów maleją. Dlatego

$$0 < \left(\frac{x^3}{2} - \frac{x^4}{3} + \frac{x^5}{4} - \dots\right) < \frac{x^3}{2} < x^2$$

(przynajmniej dla małych x). W szczególności dla małych $x > 0$ mamy $x \log(1+x) < x^2$, a stąd $a_n < \frac{1}{n^2}$. Dlatego szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \log\left(1 + \frac{1}{n}\right)$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. \square

$$(24) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \log\left(1 + \frac{1}{n}\right)$$

Rozwiązanie. Ciąg $(|a_n|)_{n \in \mathbb{N}}$ jest malejący, a więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \log\left(1 + \frac{1}{n}\right)$ jest **zbieżny** na mocy kryterium Leibniza. Jest on zbieżny **warunkowo**, gdyż

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log\left(1 + \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}} = 1$$

a więc $\sum |a_n| = +\infty$. \square

$$(25) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \log\left(\frac{n(n+1)}{n^2+1}\right)$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = \log\left(\frac{n(n+1)}{n^2+1}\right) = \log\left(\frac{n^2+1+n-1}{n^2+1}\right) = \log\left(1 + \frac{n-1}{n^2+1}\right) > \log\left(1 + \frac{1}{n}\right),$$

bo $\frac{n-1}{n^2+1} > \frac{1}{n}$. W zadaniu (24) pokazaliśmy, że $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right) = +\infty$, więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \log\left(\frac{n(n+1)}{n^2+1}\right)$ jest **rozbieżny**. \square

$$(26) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \log\left(\cos \frac{1}{n}\right)$$

Rozwiązanie. Wszystkie wyrazy naszego szeregu są ujemne. Ponadto

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\log\left(\cos \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n^2}} = - \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\log(\cos x)}{x^2} \stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x}{2x \cos x} = \frac{1}{2}.$$

Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \log\left(\cos \frac{1}{n}\right)$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. □

$$(27) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\pi \sqrt[n]{n^3 + n}\right)$$

Rozwiązanie. Niech $b_n = 1 - \sqrt[n]{n^3 + n}$. Z faktu 2 (dla $x = n^3 + n$) mamy

$$\log(n^3 + n) \leq n\left(\sqrt[n]{n^3 + n} - 1\right),$$

czyli

$$\log(n^3 + n) \leq \frac{-b_n}{\frac{1}{n}} = \frac{|b_n|}{\frac{1}{n}}.$$

W szczególności szereg $\sum b_n$ jest rozbieżny.

Teraz, skoro

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin \pi x}{\pi(1-x)} \stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\cos \pi x}{-1} = 1,$$

mamy $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \pi$, a więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\pi \sqrt[n]{n^3 + n}\right)$ jest **rozbieżny**. □

$$(28) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\pi \sqrt{n^2 + 1}\right)$$

Rozwiązanie. Mamy

$$\begin{aligned} a_n &= \sin\left(\pi\left(n + \left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right)\right) \\ &= \cos(\pi n) \sin\left(\pi\left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right) + \sin(\pi n) \cos\left(\pi\left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right) \\ &= \cos(\pi n) \sin\left(\pi\left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right) + 0 \\ &= (-1)^n \sin\left(\pi\left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right) \end{aligned}$$

Ciąg $(|a_n|)_{n \in \mathbb{N}}$ jest malejący (dla $f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$ mamy $f'(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}} - 1 < 0$), więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\pi \sqrt{n^2 + 1}\right)$ jest zbieżny na mocy kryterium Leibniza. Jednak

$$|a_n| = \sin\left(\pi\left(\sqrt{n^2 + 1} - n\right)\right) = \sin\left(\frac{\pi}{\sqrt{n^2 + 1} + n}\right) > \sin\left(\frac{\pi}{3n}\right),$$

a ponadto

$$\frac{\sin \frac{\pi}{3n}}{\frac{\pi}{3n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1$$

więc szereg $\sum |a_n| = +\infty$, czyli szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\pi \sqrt{n^2 + 1}\right)$ jest **zbieżny warunkowo**. □

$$(29) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{n^2\pi}{n+1}\right)$$

Rozwiązanie. Ponieważ $\frac{n^2\pi}{n+1} = \frac{n(n+1)\pi - n\pi}{n+1} = n\pi + \frac{n}{n+1}\pi = (n+1)\pi + \frac{\pi}{n+1}$

$$a_n = \sin\left((n+1)\pi + \frac{\pi}{n+1}\right) = \cos\left((n+1)\pi\right) \sin\left(\frac{\pi}{n+1}\right) = (-1)^{n+1} \sin\left(\frac{\pi}{n+1}\right).$$

Szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{n^2\pi}{n+1}\right)$ jest **zbieżny warunkowo** (kryterium Leibniza i fakt, że $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$). \square

$$(30) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n}{2n - \cos n}$$

Rozwiązanie. Zapiszmy $a_n = x_n y_n$, kładąc $x_n = \sin n$, a $y_n = \frac{1}{2n - \cos n}$. Ciąg $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ jest monotonicznie zbieżny do 0, bo

$$\frac{1}{y_{n+1}} - \frac{1}{y_n} = 2n + 2 - \cos n + 1 - 2n + \cos n \geq 0.$$

Natomiast ciąg $(x_n)_n \in \mathbb{N}$ ma ograniczone sumy częściowe: dla każdego $N \in \mathbb{N}$

$$\left| \sum_{n=1}^N x_n \right| = \left| \operatorname{Im} \sum_{n=1}^N e^{in} \right| \leq \left| \sum_{n=1}^N e^{in} \right| = \left| \frac{e^i - e^{i(N+1)}}{1 - e^i} \right| \leq \frac{2}{|1 - e^i|}.$$

Na mocy kryterium Dirichleta szereg $\sum a_n$ jest zbieżny.

Zauważmy dalej, że

$$|a_n| \geq \frac{|\sin n|}{2n - 1} > \frac{\sin^2 n}{2n - 1} = \frac{\frac{1}{2}(1 - \cos 2n)}{2n - 1}$$

Tak więc

$$\sum_{n=1}^N |a_n| \geq \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \frac{1}{2n - 1} - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \frac{\cos 2n}{2n - 1}$$

Ponieważ sumy $\sum_{n=1}^N \frac{\cos 2n}{2n - 1}$ mają skończoną granicę gdy $N \rightarrow \infty$ (ponownie kryterium Dirichleta), widzimy, że $\sum |a_n| = +\infty$. Tak więc szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n}{2n - \cos n}$ jest **zbieżny warunkowo**. \square

$$(31) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\sin n\alpha|}{n+1}$$

Rozwiązanie.

- Jest jasne, że dla $\alpha \in \pi\mathbb{Z}$ mamy $a_n = 0$ więc dla $\alpha \in \pi\mathbb{Z}$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\sin n\alpha|}{n+1}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**.
- Dla $\alpha \notin \pi\mathbb{Z}$ rozumiemy tak jak w zadaniu (30):

$$\sum_{n=1}^N a_n \geq \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \frac{1}{n+1} - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^N \frac{\cos 2\alpha n}{n+1}.$$

Na mocy kryterium Dirichleta druga suma po prawej stronie ma skończoną granicę gdy $N \rightarrow \infty$ (dokładnie wtedy, gdy $\alpha \notin \pi\mathbb{Z}$), a więc dla $\alpha \notin \pi\mathbb{Z}$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\sin n\alpha|}{n+1}$ jest **rozbieżny**. \square

$$(32) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+5 \sin n} \right) \sin n\alpha$$

Rozwiązanie. Mamy

$$\frac{1}{n} - \frac{1}{n+5 \sin n} = \frac{5 \sin n}{n(n+5 \sin n)} < \frac{5}{n(n-5)},$$

a więc $|a_n| < \frac{5}{n(n-5)}$ i szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+5 \sin n} \right) \sin n\alpha$ jest **zbieżny bezwzględnie**. \square

$$(33) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n\alpha}{n+5 \sin n}$$

Rozwiązanie.

- Dla $\alpha \in \pi\mathbb{Z}$ wszystkie a_n są równe zero, a więc dla $\alpha \in \pi\mathbb{Z}$ szereg jest **zbieżny (bezwzględnie)**.
- Przyjmijmy, że $\alpha \notin \pi\mathbb{Z}$. Z zadania (32) wiemy, że szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sin n\alpha}{n} - a_n \right)$ jest zbieżny. Dlatego obie sumy po prawej stronie wyrażenia

$$\sum_{n=1}^N a_n = - \sum_{n=1}^N \left(\frac{\sin n\alpha}{n} - a_n \right) + \sum_{n=1}^N \frac{\sin n\alpha}{n}.$$

mają granicę przy $N \rightarrow \infty$ (dla $\sum_{n=1}^N \frac{\sin n\alpha}{n}$ stosujemy kryterium Dirichleta), a stąd szereg $\sum a_n$ jest zbieżny.

W zadaniu (32) wykazaliśmy też, że szereg $\sum \left(\frac{\sin n\alpha}{n} - a_n \right)$ jest zbieżny bezwzględnie, a więc gdyby szereg $\sum a_n$ był zbieżny bezwzględnie, to szereg $\sum \frac{|\sin n\alpha|}{n}$ też byłby zbieżny bezwzględnie. Ale łatwo wykazać, że jest on rozbieżny (zadanie (31)). Zatem dla $\alpha \notin \pi\mathbb{Z}$ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n\alpha}{n+5 \sin n}$ jest **zbieżny warunkowo**. \square

$$(34) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1}}{2} - \sqrt{n} \right)$$

Rozwiązanie. Obliczamy

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{2} (\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1} - 2\sqrt{n}) \\ &= \frac{1}{2} \frac{(\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1})^2 - 4n}{\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1} + 2\sqrt{n}} \\ &= \frac{\sqrt{n^2-1} - n}{\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1} + 2\sqrt{n}} \\ &= \frac{-1}{(\sqrt{n^2-1} + n)(\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1} + 2\sqrt{n})} \end{aligned}$$

Stąd mamy $a_n < 0$ dla wszystkich n oraz $\frac{|a_n|}{\frac{1}{n^{3/2}}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \text{const} > 0$. Wynika stąd natychmiast, że szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sqrt{n-1} + \sqrt{n+1}}{2} - \sqrt{n} \right)$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. \square

$$(35) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \binom{n-1}{n+1}^{n(n-1)}$$

Rozwiązanie. Stosujemy kryterium Cauchy'ego:

$$\sqrt[n]{a_n} = \binom{n-1}{n+1}^{(n-1)} = \left(1 + \frac{-2}{n+1} \right)^{\frac{n+1}{-2} \frac{-2(n+1)}{n+1}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^{-2} < 1$$

na mocy faktu 1. Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{n(n-1)}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)**. \square

$$(36) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{1+\sqrt[n]{p}}\right)^n$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_n = \left(\frac{1 + \sqrt[n]{p} + 1 - \sqrt[n]{p}}{1 + \sqrt[n]{p}}\right)^n = \left(1 + \frac{1 - \sqrt[n]{p}}{1 + \sqrt[n]{p}}\right)^n = \left(1 + \frac{1 - \sqrt[n]{p}}{1 + \sqrt[n]{p}}\right)^{\frac{1 + \sqrt[n]{p}}{1 - \sqrt[n]{p}} \cdot \frac{n(1 - \sqrt[n]{p})}{1 + \sqrt[n]{p}}}$$

Korzystając z faktu 2 nietrudno wykazać, że $n(1 - \sqrt[n]{p}) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} -\log p$, a zatem, na mocy faktu 1 mamy

$$a_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^{-\frac{1}{2} \log p} = \frac{1}{\sqrt{p}} \neq 0.$$

Dlatego szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{1+\sqrt[n]{p}}\right)^n$ jest **rozbieżny**. \square

$$(37) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\lfloor \sqrt{n} \rfloor} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$$

Rozwiązanie. Wszystkie wyrazy są nieujemne, więc zbieżność jest równoważna zbieżności bezwzględnej. W szczególności jeśli $\sum a_n$ jest zbieżny, to zbieżny jest też szereg $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$, gdzie $b_k =$

$\sum_{n=k^2}^{k^2+2k} a_n$, formalnie:

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^3 a_n + \sum_{n=4}^8 a_n + \sum_{n=9}^{15} a_n + \sum_{n=16}^{24} a_n + \dots$$

Dla $n \in \{k^2, \dots, 2k\}$ mamy $k \leq \sqrt{n} < \sqrt{k^2 + 2k + 1} = k + 1$, a więc $\lfloor \sqrt{n} \rfloor = k$. Dlatego

$$\begin{aligned} b_k &= \sum_{n=k^2}^{k^2+2k} \left(\frac{1}{\lfloor \sqrt{n} \rfloor} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right) = \sum_{n=k^2}^{k^2+2k} \left(\frac{1}{\lfloor \sqrt{n} \rfloor} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right) = \frac{2k+1}{k} - \sum_{n=k^2}^{k^2+2k} \frac{1}{\sqrt{n}} \\ &= \frac{2k+1}{k} - \left(\frac{1}{\sqrt{k^2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{k^2+k}} + \frac{1}{\sqrt{k^2+k+1}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{k^2+2k}}\right) \\ &\geq \frac{2k+1}{k} - \left(\underbrace{\frac{1}{\sqrt{k^2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{k^2}}}_{k+1} + \underbrace{\frac{1}{\sqrt{k^2+k}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{k^2+k}}}_k\right) \\ &= \frac{2k+1}{k} - \frac{k+1}{k} - \frac{k}{\sqrt{k^2+k}} \\ &= 1 - \frac{k}{\sqrt{k^2+k}} = \frac{\sqrt{k^2+k} - k}{\sqrt{k^2+k}} \\ &= \frac{k}{(\sqrt{k^2+k} + k)\sqrt{k^2+k}} \\ &= \frac{1}{(\sqrt{k^2+k} + k)\sqrt{1 + \frac{1}{k}}} \geq \frac{1}{6k}. \end{aligned}$$

Oznacza to, że szereg $\sum b_k$ jest rozbieżny, a co za tym idzie szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\lfloor \sqrt{n} \rfloor} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$ jest **rozbieżny**. \square

$$(38) \quad \sum_{n=3}^{\infty} \frac{(-1)^n}{[n/\sqrt{5}]}$$

Rozwiązanie. Funkcja $n \mapsto [\frac{n}{\sqrt{5}}]$ jest monotonicznie rosnąca, więc szereg $\sum a_n$ jest zbieżny na mocy kryterium Leibniza. Ponadto

$$|a_n| = \frac{1}{[n/\sqrt{5}]} \geq \frac{\sqrt{5}}{n},$$

a więc szereg $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{(-1)^n}{[n/\sqrt{5}]}$ jest **zbieżny warunkowo**. □

$$(39) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n \sqrt{n}}{[n\sqrt{2}]}$$

Rozwiązanie. Jest jasne, że $\sum |a_n| = +\infty$, bo

$$|a_n| = \frac{\sqrt{n}}{[n\sqrt{2}]} \geq \frac{\sqrt{n}}{n\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2n}}.$$

Z drugiej strony, ponieważ $[(n+1)\sqrt{2}] = [n\sqrt{2}] + u$, gdzie $u \in \{1, 2\}$, mamy

$$\begin{aligned} |a_n| - |a_{n+1}| &= \frac{\sqrt{n}}{[n\sqrt{2}]} - \frac{\sqrt{n+1}}{[(n+1)\sqrt{2}]} \geq \frac{\sqrt{n}}{[n\sqrt{2}]} - \frac{\sqrt{n+1}}{[n\sqrt{2}] + 1} \\ &= \frac{\sqrt{n} + (\sqrt{n} - \sqrt{n+1}) [n\sqrt{2}]}{[n\sqrt{2}] ([n\sqrt{2}] + 1)} \\ &= \frac{\sqrt{n} - \frac{[n\sqrt{2}]}{\sqrt{n} + \sqrt{n+1}}}{[n\sqrt{2}] ([n\sqrt{2}] + 1)} > \frac{\sqrt{n} - \frac{n\sqrt{2}}{\sqrt{n} + \sqrt{n+1}}}{[n\sqrt{2}] ([n\sqrt{2}] + 1)} \\ &= \frac{\sqrt{n} \left(1 - \frac{\sqrt{n}\sqrt{2}}{\sqrt{n} + \sqrt{n+1}}\right)}{[n\sqrt{2}] ([n\sqrt{2}] + 1)}. \end{aligned}$$

Ostatnie wyrażenie jest ściśle większe od zera $\forall n$, gdyż

$$\left(1 - \frac{\sqrt{n}\sqrt{2}}{\sqrt{n} + \sqrt{n+1}}\right) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1 - \frac{\sqrt{2}}{2}.$$

Oznacza to, że ciąg $(|a_n|)_{n \in \mathbb{N}}$ jest malejący, a zatem szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n \sqrt{n}}{[n\sqrt{2}]}$ jest **zbieżny warunkowo** na mocy kryterium Leibniza. □

$$(40) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (2 - \sqrt[n]{n})^n$$

Rozwiązanie. Kładąc $x = n$ w fakcie 2 otrzymujemy nierówność

$$\log n \leq n(\sqrt[n]{n} - 1) \leq \frac{\log n}{1 - \frac{\log n}{n}} = \log n \left(1 + \frac{\log n}{n - \log n}\right).$$

Odejmując $\log n$ od obu stron uzyskujemy

$$0 \leq \left(n(\sqrt[n]{n} - 1) - \log n\right) \leq \frac{(\log n)^2}{n - \log n},$$

co pokazuje, że

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(n(\sqrt[n]{n} - 1) - \log n\right) = 0.$$

Pomnożmy powyższą równość stronami przez

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n}} = 0.$$

Otrzymamy

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n} (\sqrt[n]{n} - 1) - \frac{\log n}{\sqrt{n}} \right) = 0,$$

a ponieważ $\frac{\log n}{\sqrt{n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$, dostajemy $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} (\sqrt[n]{n} - 1) = 0$ lub inaczej

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n (\sqrt[n]{n} - 1)^2 = 0. \quad (\star)$$

Teraz niech $x_n = \sqrt[n]{n}(2 - \sqrt[n]{n}) - 1$. Wtedy

$$(1 + x_n)^n = n(2 - \sqrt[n]{n})^n = na_n.$$

Dalej

$$x_n = -1 + 2\sqrt[n]{n} - \sqrt[n]{n^2} = -(1 - 2\sqrt[n]{n} + \sqrt[n]{n^2}) = -(\sqrt[n]{n} - 1)^2.$$

Z równości (\star) otrzymujemy więc

$$nx_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

Dzięki temu, korzystając z faktu 1, uzyskujemy

$$na_n = (1 + x_n)^n = (1 + x_n)^{\frac{nx_n}{x_n}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e^{\lim_{n \rightarrow \infty} nx_n} = e^0 = 1,$$

a to pokazuje, że szereg $\sum_{n=1}^{\infty} (2 - \sqrt[n]{n})^n$ jest **rozbieżny**. \square

$$(41) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^p}{\sqrt[n]{n!}}$$

Rozwiązanie. Korzystamy ze wzoru Stirlinga:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n e^{-n} \sqrt{2\pi n}} = 1.$$

Mamy

$$\frac{a_n}{1/n^{1-p}} = \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = \frac{n}{ne^{-1} \sqrt[2n]{2\pi n}} \sqrt[n]{\frac{n^n e^{-n} \sqrt{2\pi n}}{n!}} = \frac{e}{\sqrt[2n]{2\pi n}} \sqrt[n]{\frac{n^n e^{-n} \sqrt{2\pi n}}{n!}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} e.$$

Stąd szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^p}{\sqrt[n]{n!}}$ jest **zbieżny (bezwzględnie)** wtedy i tylko wtedy, gdy $1 - p > 1$ tzn. gdy $p < 0$. \square

$$(42) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{(-1)^n}{2n} \right)$$

Rozwiązanie. Mamy

$$a_{2k} = \frac{1}{2k} - \left(\frac{1}{2+k+1} - \frac{1}{2k+1} + \dots + \frac{1}{4k-1} - \frac{1}{4k} \right).$$

Wyrażenie w nawiasie jest większe od zera, więc

$$a_{2k} > \frac{1}{2k}.$$

Podobnie

$$a_{2k+1} = \frac{1}{2k+1} - \left(\frac{1}{2k+1} - \frac{1}{2k+3} + \dots + \frac{1}{4k} - \frac{1}{4k+1} \right) - \frac{1}{4k+2}.$$

Ponownie wyrażenie w nawiasie jest większe od zera, co pokazuje, że

$$a_{2k+1} > \frac{1}{2k+1} - \frac{1}{4k+2} = \frac{1}{4k+2}.$$

Wynika stąd, że dla każdego n mamy $a_n > \frac{1}{2n}$, a zatem szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{(-1)^n}{2n} \right)$ jest **rozbieżny**. \square